

Účasť širokej verejnosti, komunitných organizácií zohráva dôležitú úlohu pri príprave, realizácii a udržateľnosti projektu. Spolupráca s komunitami umožňuje projektovým tímom identifikovať potreby cieľových skupín, zabezpečiť účinnosť plánovaných aktivít a maximalizovať ich vplyv.

Hlavným dôvodom zapojenia širokého spektra účastníkov do procesu navrhovania je zohľadnenie špecifických potrieb a očakávaní všetkých zainteresovaných strán. Prostredníctvom tejto spolupráce možno získať cenné informácie, ktoré by sa inak mohli prehliadnuť. Predložené názory a návrhy sa zohľadnia v konečnom návrhu projektu.

Preto by sme vás chceli požiadať o zaslanie vášho názoru na plánovaný projekt s názvom "Dve cesty, jeden cieľ - Etnoturistika na poľsko-slovenskom pohraničí". Vaše podnety nám pomôžu lepšie pochopiť vaše potreby a očakávania, čo nám umožní upraviť projekt tak, aby jeho spoločenské účinky boli čo najlepšie.

Partneri projektu:

Poľská strana:

Arboretum a fyziografické centrum v Bolestraszyciach

Adresa: Bolestraszyce 130, 37-722 Wyszatyce

Región: Podkarpatské vojvodstvo

Krajina: Poľsko

Webová stránka: www.bolestraszyce.com.pl

Kontaktné osoby: Narcyz Piórecki (riaditeľ)

Łukasz Stankowski

E-mail: arboretum@poczta.onet.pl

Telefón: +48 (16) 671 64 25

Slovenská strana:

Obec Stakčín

Adresa: SNP 574/6, 067 61 Stakčín

Región: Powder Country

Krajina: Slovensko

: www.stakcin.eu

Kontaktná osoba: Ing. Dušan Kolcun (starosta obce)

E-mail: starosta@stakcin.eu, stakcin@stakcin.eu

Telefón: +421 903 610 386

Úlohy projektu:

1. Sprístupnenie a ochrana kultúrneho a prírodného dedičstva prostredníctvom modernizácie infraštruktúry etnického cestovného ruchu v slovensko-poľskom pohraničí.
2. Po stopách etnických skupín pohraničia prostredníctvom inovatívnych foriem a prostriedkov vrátane vytvorenia interaktívnej online mapy a tvorivých dielní na miestach realizácie projektu.
3. Spoločné podujatia partnerov projektu zamerané na rozvoj a ochranu etnoturizmu, prírodného a kultúrneho dedičstva v slovensko-poľskom pohraničí.

Podrobný rozsah projektu:

Hlavným cieľom projektu je vytvoriť atraktívne turistické miesta propagujúce históriu, kultúru a folklór etnických skupín žijúcich na poľsko-slovenskom pohraničí. Napriek geografickému rozptylu, vojnám a politickým zmenám si etnické skupiny zachovali svoju identitu, kultúru, dedičstvo, tradície a kuchyňu. V dobe konzumnej globalizácie jedinečnosť etnických skupín čoraz viac priťahuje turistov. Turisti čoraz viac vyhľadávajú bežný kontakt s každodenným životom, kultúrou, tradíciami, kulinárstvom kultúrne odlišných etnických skupín. Rozvoj etnického cestovného ruchu takúto príležitosť poskytuje. Etnický cestovný ruch umožňuje spoznať celé historické dedičstvo, zvyky, kuchyňu a ďalšie podobné aspekty, ktoré sú úzko spojené s etnickou príslušnosťou danej spoločnosti. Projekt je zameraný na podporu a rozvoj etnického cestovného ruchu "Etnoturizmus" v programovom území - Przemyslskom subregióne a Prešovskom samosprávnom kraji (oblasť pozdĺž Karpatského oblúka).

V pohraničnej oblasti žilo mnoho etnických skupín, ktoré žili vedľa seba a ich kultúra, tradície a dedičstvo sa navzájom prelínali. Poľsko-slovenské pohraničie sa nazýva "**Bránou Karpát**", odkiaľ sa etnické skupiny sťahovali do rôznych kútov sveta a pestovali svoje dedičstvo a tradície. Medzi skupiny obývajúce pohraničie patria.

Rusíni - Rusíni, známi aj ako Rusnáci alebo Karpatskí Rusíni, na poľskej strane Lemkovia (jedna z regionálnych skupín Rusínov) sú východoslovanská etnická a jazyková skupina, ktorá historicky obývala karpatskú oblasť zahŕňajúcu dnešné Slovensko, Ukrajinu, Poľsko, Maďarsko, Rumunsko a Srbsko. Ich bohatá história siaha hlboko do stredoveku. Rusíni sú potomkami východoslovanských kmeňov, ktoré v ranom stredoveku v karpatskej oblasti.

Bojkovia - etnická skupina horalov zmiešaného rusínskeho a volynského pôvodu, usadená vo Východných Karpatoch, žijúca v historicko-etnografickej oblasti nazývanej "Bojkowszczyzna", ktorá sa nachádza na svahoch severných a južných Karpát.

Valaši sú balkánske etnikum, kočovný pastiersky národ, ktorý nevytvoril samostatné štátne štruktúry, ale v priebehu storočí sa postupne asimiloval s miestnym obyvateľstvom regiónu, do ktorého prišiel. V južných Karpatoch sa Valaši čiastočne podieľali na formovaní rumunského národa, zatiaľ čo na územie dnešnej Ukrajiny, Poľska, Českej republiky a Slovenska priniesli so sebou svoju pastiersku kultúru a spoluvytvárali osobitnú etnickú identitu poľských a slovenských horalov.

Kultúra etnických skupín karpatského oblúka je bohatá na ľudové piesne, tance, remeslá a osobitnú kuchyňu. Náboženské tradície zohrávajú dôležitú úlohu najmä počas sviatkov, ako sú Veľká noc a Vianoce.

Súčasťou projektu je aj využitie moderných foriem vizualizácie a 3D technológie.

Polska – Słowacja

Zainteresované strany:

Projekt je určený pre:

- obyvateľov žijúcich v pohraničnej oblasti, ktorá je oblasťou podpory,
- všetkým, ktorí navštívia pohraničnú oblasť - či už ako turisti, cestujúci alebo dočasní obyvatelia,
- publikum v rôznych vekových skupinách,
- miestnym umelcom a remeselníkom možnosť propagovať ich a odovzdávať im svoje znalosti.

Plánovaný dátum ukončenia projektu:

01.2026 - 12.2027

Poľská strana:

- Výstavba a komplexné vybavenie budovy v Cisovej, ktorá bude poskytovať zázemie pre aktivity etnickej turistiky - "Etnoturistika"

Slovenská strana:

- Kompletné vybavenie "Múzea Rusínov" v Stakčíne
- Obnova cintorína, príprava interaktívnych historických chodníkov

Spoločné aktivity projektových partnerov (na oboch stranách hranice programovej oblasti):

- Zavedenie interaktívnych informačných tabúl
- Príprava interaktívnych historických trás
- Príprava interaktívnej online mapy
- Príprava historických modelov v 3D technológii
- vykonávanie historického výskumu a zhromažďovanie informácií (interaktívna mapa, 3D makety, interaktívne cesty)
- Organizovanie workshopov, tvorivých dielní, prednášok, seminárov, stretnutí

Termín na predkladanie pripomienok, otázok a odporúčaní:

23.12.2024 - 07.01.2025

Ako predložiť pripomienky:

Osobne na oddelení arboréta a fyziografie
alebo e-mailom: arboretum@poczta.onet.pl

Osobne v obci Stakčín
alebo e-mailom: starosta@stakcin.eu